

Journal of Social Sciences and Education

The Literary Sources of Indian Cinema, Entering Another's Body: The Case of Kathāsaritsāgara

Hatice İlay Karaoğlu¹

Kocaeli University, Faculty of Communication, Radio, Cinema, Television

ABSTRACT

Literary works have always been an inspiration for cinema. Indian cinema is one of the best examples of this. This led us to study literary motifs in Indian cinema. We have examined three films in the light of this information by limiting our research as motif of "Entering Another's Body" which is frequently used in Indian films. Our study consists three main topics and three film analyzes. After a brief introduction in our research, we talked about Indian literature which made great contributions to Indian Cinema. Then we talked about the Entering Another's Body motif by referring to Kathāsaritsāgara, the main source of our study. After the example of the written work, the stories of three films, which are the product of Indian cinema, have been mentioned.

Key Words: India, cinema, literature, Kathāsaritsāgara

ARTICLE INFO

Received: 17.04.2019

Revision received:
26.04.2019

Accepted: 27.04.2019

Published online:

20.05.2019

¹Corresponding author:
haticeilay@gmail.com
0536 737 84 87

Hint Sinemasının Edebi Kaynakları Bir Başkasının Bedenine Girme/ Yeniden Bedenlenme Motifi: Kathāsaritsāgara Örneği

Hatice İlay Karaoğlu²

Kocaeli Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo, Sinema, Televizyon

ÖZET

Edebi eserler her zaman sinema için ilham kaynağı olmuştur. Hint sineması bunun en güzel örneklerinden biridir. Bu da bizi Hint sinemasında yer alan edebi motifleri incelemeye götürmüştür. Araştırmamızı Hint filmlerinde sıkça işlenen “Yeniden Bedenlenme” motifiyle sınırlayarak, bu bilgiler ışığında üç film inceledik. Çalışmamız giriş, Hint edebiyatının önemli kaynaklarını konu alan üç ana başlık ve üç film analizinden oluşmaktadır. Araştırmamızda kısa bir girişten sonra Hint Sinemasına büyük katkılar sağlayan Hint edebiyatına değindik. Ardından çalışmamızın esas kaynağı olan Kathāsaritsāgara’dan bahsederek sözü edilen Yeniden Bedenlenme motifinin kaynaktaki örneğine değindik. Yazılı eser örneğinden sonra Hint sinemasının birer ürünü olan üç filmin hikâyelerinden bahsedip filmleri bu motif ışığında detaylı bir şekilde inceledik.

MAKALE BİLGİSİ

Alınma Tarihi:
17.04.2019
Düzeltilmiş hali alınma tarihi: 26.04.2019
Kabul Edilme Tarihi:
27.04.2019
Çevrimiçi yayınlanma tarihi: 20.05.2019

Anahtar Kelimeler: Hint, sinema, edebiyat, Kathāsaritsāgara

²Corresponding author:
haticeilay@gmail.com
0536 737 84 87

GİRİŞ

Tüm sanat dallarının içinde bulunduğu, karma bir sanat olan sinema, varoluşundan itibaren edebiyatla sıkı bir ilişki içindedir. Ortaya konan birçok sinema yapıtının edebiyattan izler taşımasının yanı sıra, esas konusunu edebi eserlerden alan filmlerin sayısı da oldukça fazladır. Öyle ki, bir sinema yaratıcısı konu sıkıntısı yaşadığı her anda edebiyata başvurabilmektedir. Her kültürün edebiyatı kendine has olduğu gibi, sineması da kendine özgüdür. Her bir ülkenin sineması kendi edebiyatından yararlanır ancak Hindistan’da bu durum farklı bir boyuttadır. Hint kültürü ve dinini birbirinden ayırmak mümkün değildir, dolayısıyla edebiyat da dinden ayrı düşünülemez. Bu nedenledir ki Hint edebi eserlerinin Hintliler için önemi çok büyüktür ve bu eserlerin sinemaya yansımalarını görmek şaşırtıcı olmayacaktır. Aşağıda Hint Sinemasına ilham veren edebiyat türlerinden bahsedilecektir.

1. MASALLAR

Eski çağlardan günümüze kadar gelebilen masallar, bilindiği üzere toplumlara öğüt vermek için yaratılmış bir edebiyat türüdür. Önceki zamanlarda masalların söz ile aktarılması sebebiyle zengin bir sözlü birikim ortaya çıkmıştır. Masallar çoğunlukla doğaüstü öykülerden oluşmuş olsalar da toplumun kültür ve geleneklerinin aynası görevi görürler (Kaya,2001;Önsöz). Bu nedenle masalların en önemli özelliği insan topluluklarının yaşam biçimlerini, düşüncelerini, korkularını, sevgilerini açıkça gösteriyor olmasıdır. Aynı masalların farklı kültürlerde farklı anlatılması o toplumun yaşantısı, düşüncesi ve duygulanımları üzerine çok net ve önemli veriler vermesinden kaynaklanır. Hindistan birçok masalın kökeni olduğu gibi, Anadolu ve Orta Asya masalları da dâhil, birçok dünya masalının derlendiği bir ülkedir. 10. yüzyılda yaşamış Kşemendra ve Somadeva ya da onların öncüsü Gunadhya gibi yazarlar, bu derleme işinin öncüleri olarak gösterilmektedirler (Kaya,2001;9).

Hint edebiyatında masalın kökeni Vedalar dönemine kadar uzanmaktadır. Günümüze sözlü olarak ulaşılmış çeşitli efsaneler ve peri masalı türünde öyküler de bir o kadar eskidir. Ancak öğretici masal çeşidi, ortalama bir tarihle, MS 3. yüzyılda ortaya çıkar. Hint Masal Edebiyatı’na kısaca bakacak olursak, ilk masal örneklerinin Rıgdveda’da (MÖ 1250) bulunduğunu görürüz. Daha sonra Upanishadlarda (MÖ 600) çeşitli hayvanların insan gibi davranışlarda bulunduğu örnekler karşımıza çıkar (Kaya,2003;199). Özellikle fabl türü, destan devirde (MÖ 500- MS 500) gelişmiş, didaktik bir amaç için anlatılmaya başlar. Mahābhārata destanı içinde, gerek fabl, gerekse peri masalı türünde öyküler bulunmaktadır. Pañçatantra’daki masallar da bu döneme ait masallardır. Söz konusu dönem masalları nīti’yi, yani birey ve topluma karşı politik davranma bilgisini öğretirler (Kaya,2001;10). Daha sonra ayrıntılı bir şekilde bahsedeceğimiz Pañçatantra adı verilen yapıt Hint masal edebiyatı içinde en eskisi olarak bilinir. Yazar, yapıtında hayvanların yaşantısından sahneler aktararak insanlara ahlaki telkinlerde bulur. Bir başka yapıt Hitopadeşa, Pañçatantra’dan çok sonra yazılmış ve çoğunlukla burada anlatılan masalları kullanır. Bununla birlikte Kathāsaritsāgara, Vikramārkaçarira, Vetālapañçavimşati, Şukasaptati gibi eserler de Hint Masal Edebiyatının önemli yapıtlarını oluşturur. Bu eserler konularını genellikle sıradan insanlar, çiftçiler, tüccarlar ve zanaatkârlar, hilebaz erkekler ve kadınların günlük yaşamlarından alır (Kaya,2001;11). Adı geçen kitaplar belirli düşünceleri yaymak ve telkin etmek için tasarlanmış öykülerden oluşur (Macdonell,2005;369).

2. DESTANLAR

Destanlar gerek Hint edebiyatı gerekse Hinduizm’in yapıtaşı olarak görülmektedir. Bu nedenle birçok edebi esere, filmlere ve tiyatro oyunlarına ilham olmaktadır. Aşağıda antik Hint edebiyatının temel taşı olan üç destana kısaca değinilecektir.

2.1. MAHĀBHĀRATA

Ermış Vyāsa'ya atfedilen Mahābhārata antik Hindistan'ın iki büyük destanından biridir (Kaya,2002;15). Destan farklı uzunluktaki on sekiz parvadadan (bölüm) ve yüz bin şlokadan (mısra) oluşur (Kaya,1946;447). MÖ 2. - MS 2. yüzyıllar arasında derlendiği düşünülen eserin adı kahramanların ailesinin kökenini olarak görülen Bhārata soyundan gelir (Winternitz,1927;317). Mahābhārata, Bhārata ailesindeki amca çocukları olan Pāṇḍavalılar ile Kauravalılar arasında çıkan savaşı anlatır. Ancak bu otantik çerçeveye zamanla eklemeler yapılarak metin genişletilir ve yeniden şekillendirilir. Ayrıca destandaki efsanelerin çoğu da ana çerçeveden bağımsız bir biçimde anlatılır (Bainett,1906;21).

2.2. HARİVAṂṢĀ

Mahābhārata Destanı'nın devamı olarak düşünülen Harivaṁṣā (Lochtefeld,2001;276) biçim ve düzenleme bakımından purāṇa metinlerine benzetilmektedir. Bu nedenle Harivaṁṣā Purāṇa olarak da adlandırılmaktadır (Hopkins,1916;445). Harivaṁṣā Destanı, Harivaṁṣā Parva, Viṣṇu Parva ve Bhaviṣya Parva olarak adlandırılan üç bölümden oluşur. İlk bölüm yaratılış, ay ve güneş hanedanlıkları, Kṛṣṇa'nın ataları ile bazı mitolojik efsanelere yer verir. İkinci bölümde ise Kṛṣṇa'nın doğumu, çocukluğu, çoban kızlarla (Gopī) aşk oyunları, ifritlerle yaptığı mücadeleler ve amcası Kaṁsa'yı öldürmesi anlatılır. Son bölümde dünyanın sonunda olacaklar işlenir (Klostermaier,2003;80).

2.3. RĀMĀYAṆA

Rāmāyaṇa Destanı, Hint Edebiyatı'nın en önemli eserlerinden biridir ve ermiş Vālmīki'ye (Winternitz,1927;475) atfedilir. Hindu dinî geleneğine göre bu destan Treta yuğa (Lochtefeld,2002;707) dönemine aittir ve yedi kaṇḍa (bölüm), sarga olarak adlandırılan alt bölümlerden (Rao,2005;7616) ve yirmi dört bin şlokadan (mısra) oluşur (Macdonell,2005;574). Destanın yazıldığı dönemin tarihi bir tartışma meselesi olsa da yaklaşık olarak MÖ 750-500 yılları arasında yazıldığı düşünülür (Rao,2005;7617). Destan Ayodhya kralı Daśāratha'nın büyük oğlu Rāma'nın tahta geçme hikâyesini anlatır. Hikâyede zamanla bazı kişi ve olaylar değişmektedir. Bunlardan en önemlisi Rāma'nın Tanrı Viṣṇu'nun bir avatari olarak ilahi bir statüye kavuşmasıdır (Lochtefeld,2002;555). Nitekim araştırmacılar orijinal hikâyeye onun sürgüne gönderilmesinin, eşi Sītā'nın kaçırılmasının ve bunun intikamını almak için söz vermesinin eklenmiş olabileceğini tahmin eder (Lochtefeld,2002;555).

2. PURĀṆALAR

Etimolojik olarak "Eski" anlamına gelen Purāṇalar daha önceki devirlere ait olan bitenleri anlatmaya çalışır (Jarsw,2005;7497). Purāṇalar'ın, Mahābhārata'nın aktarıcısı Vyāsa tarafından derlendiği kesin olmamakla birlikte geleneksel olarak böyle kabul edilir. Ortaya çıkış tarihleri tam olarak bilinmese de yazıya geçilmeden çok önce var olduğuna ve sözlü olarak aktarıldığı ve korunduğuna inanılır. Purāṇalar'ın Gupta kralının yönetimi süresinde yazıldığı da söylentiler arasındadır (Shastri,1943;40). Bu eserlerin derleniş süreci geç bir dönem (M.S. 300-M.S. 900) kapsasa da metinlerin içerisinde yer alan malzemelerin çoğunun tarih olarak daha eski olduğu kabul edilir (Winternitz,1927;496). Purāṇalar, destanlardan farklı olarak daha basit bir Sanskr̥t ile çeşitli efsaneleri, öğretileri, kral şecerelerini, tarih ve coğrafyayı, mitoloji ve benzeri konuları karışık olarak veren bir dizi eserin adıdır.

KATHĀSARĪTSĀGARA

Eski Hindistan'ın önemli eserleri arasında yer alan Bṛhatkathā, Paiśācī lehçesi ile kaleme alınmıştır ve Guṇāḍya'ya atfedilir (Das,2005;53). Vyāsa ve Vālmīki gibi yazarların bu eserden söz ettiği bilirse de kesin olarak ne zaman kaleme alındığı belli olmayıp MS 1. - 3. yüzyıllar arasında yazıldığı tahmin edilir (Das,2005;53). Daṇḍin, Bāna ve Subandhu gibi şairlerin Bṛhatkathā'dan bahsetmesi eserin MS 6. Yüzyılda da yazarlar tarafından bilindiğini gösterir (Constance-Ryan,2007;94). Eser, günümüze sözlü olarak ulaşmıştır ve üç Sanskr̥t çeviri nüshası ile korunmaktadır. Bu nüshalar kronolojik olarak sıralanışı, Buddhasvamin'in Bṛhathāṣloksamgraha'sı, Somadeva'nın Kathāsaritsāgara'sı ve Kṣemendra'nın Bṛhathāmañcarī'si şeklindedir (Kaya,2016;20). Bunlardan en ünlü olanı ise Kathāsaritsāgara'dır. Bṛhatkathā'nın girişinde Vatsa kralı Udayana'nın hayatı, maceraları, eşleri Vāsavadattā ve Padmāvati anlatılır. Ancak esas konu prens Naravāhanadatta'nın seyahatleri, eşleri ile yaşadığı aşklar, onun sihirli güçlere sahip Vidyādhara'nın efendisi olduğudur (Constance-Ryan,2007;95).

Kathāsaritsāgara, Türkçe'de "Masal Nehirleri Okyanusu" anlamına gelen, Hindistan'ın kuzeyinde yer alan Keşmir bölgesinde yazılmış bir masal kitabıdır. Kathā, masal; sarit, nehir; sāgara ise okyanus anlamlarına gelmektedir (Williams,1964;247). Kitabın Somadeva tarafından 1070'li yıllarda yazıldığı ve Kral Ananta'nın karısı Suryavati'ye ithaf edildiği bilinmektedir (Sakaoğlu-Karadavut,2013;29). Kitapta, Somadeva'nın yazdığı özgün masalların yanında, Klasik Sanskr̥t edebiyatının önemli masal koleksiyonları olan Pañcatantra'dan ve Vetālapañcaviṣṣati'den masal metinleri, Mahābhārata ve Rāmāyaṇa destanlarından hikâyeler ile Veda'lardan parçalar da yer almaktadır (Sakaoğlu-Karadavut,2013;29). Manzum olan eser, 22.000 beyittir ve Lambaka adı verilen 18 bölümden meydana gelmektedir ve Hint masal kitaplarının en büyüğü olarak kabul edilir (Macdonell,2005;376).

11. yüzyılda Somadeva tarafından kaleme alınan Kathāsaritsāgara yakından incelendiğinde içerisinde kaderden kaçma, sadık kul, savunmasız çocuk, ayağı kaydırılmış gelin, sihirli eşyalar, gerçeklik, bir başkasının bedenine girme, kendini feda etme, aşk için ölme gibi motifler barındırdığı görülmektedir. Bu motifler gerek tiyatro gerek sinema alanında ortaya konan eserlere ilham kaynağı olmaktadır.

BİR BAŞKASININ BEDENİNE GİRME/ YENİDEN BEDENLENME MOTİFİ

Klasik Hint Edebiyatı'ndaki birçok eserde rastladığımız yeniden bedenlenme ya da bir başkasının bedenine girme motifi, birçok farklı yorumu bulunmaktadır. Kathāsaritsāgara'da çoğunlukla "ölen kişinin bedenine geçme" hikâyesiyle karşılaşsak da, Hint sinemasında yeniden bedenlenme motifi, "ölen kişinin bitmemiş bir iş dolayısıyla yeniden doğması ya da yaşayan bir canlının içine girmesi" olarak karşımıza çıkmaktadır. Hint sinemasına yansıyan bu motif, bir diğer adıyla Hinduizm'e ait olan, yeniden bedenlenme inancıdır. Motifin Hint sinemasındaki örneklerinde ölen kişi bir amaç uğruna yeniden doğmuş veya yaşayan bir canlının bedenine girmekte ve amacını gerçekleştirilmeden bedenden ayrılmamaktadır.

Kathāsaritsāgara'da bir başkasının bedenine girerek istediğini elde etmek isteyen bir brāhmaṇın hikâyesi anlatılır. Masala göre "...Bu karara vardıldıktan sonra üç arkadaş Ayodhyā'ya Kral Nanda'nın yanına gittik, ama biz gittiğimizde kral ölmüştü ve krallıkta müthiş bir ağlaşma vardı. Sihir yapmakta oldukça hünerli olan İndradatta dedi ki: 'Ben bu ölü kralın bedenine gireyim, Vararuçi benden istesin, ben de altınları vereyim ve dönene kadar da Vyādi bedenimi korusun.' Bunu söyledikten sonra İndradatta Kral Nanda'nın bedenine girdi ve tekrar yaşama döndüğü için krallık büyük bir sevince kapıldı. Vyādi boş bir tapınakta İndradatta'nın bedenini korurken, ben kralın sarayına gittim. İçeri girdim, gerekli selamları

verdikten sonra sözde Kral Nanda'dan hocam için on milyon altın istedim. O da Nanda'nın veziri olan Şakatāla adlı kişiye bana on milyon altın vermesini emretti. Ölü kralın yaşama döndüğünü ve isteklinin isteğinin hemen yerine getirildiğini gören vezir durumdan şüphelendi....” (Somadeva,2011;23-24)

Hint edebiyatının fantastik hikâyelerinde sıkça karşılaştığımız bir motif olan yeniden bedenlenme motifi için sunum açısından belki de en çok çeşitlilik gösteren motif diyebiliriz. Yeniden Bedenlenme, içinde bulunduğu hikâyeye göre gerek ölüm ardından bir başkası (insan, hayvan, eşya, vb.) olarak hayata dönme gerekse hâlihazırda yaşayan bir varlığın görüntüsüne bürünme gibi çeşitli şekillerde karşımıza çıkabilir. Aşağıda bu motifin açıkça sunulduğu beş film örneğine değinilmiştir.

ARAŞTIRMANIN AMACI

Amacımız Hint Edebiyatının zengin içeriğinden beslenen Hint Filmlerini analiz ederek, Klasik Hint Edebiyatının günümüz filmleri üzerindeki etkisini ortaya koymaktır.

YÖNTEM

Bu araştırma, Hint Sinemasının Edebi Kaynakları ve bu kaynaklardan içerik bakımından etkilenen filmler arasında karşılaştırma yapan bir içerik analizi çalışmasıdır. Nitel araştırma yöntemlerinden doküman inceleme kullanılmış olup, elde edilen bulgular içerik analizine tabi tutulmuştur. George Gerbner içerik analizinin amacını şu şekilde ifade etmiştir: “Herhangi bir içerik analizinin amacı görünürde açık olmayan bir şey hakkında olanaklı, görünür çıkarımlar yapmaktır”(Güngör, Binark, 1993:126). Bu doğrultuda yapılan çalışma nitel araştırma özelliklerini taşımaktadır. Nitel araştırma, gözlem, görüşme ve doküman analizleri gibi nitel veri toplama tekniklerini kullanarak ele alınan konunun gerçekçi ve bütüncül bir şekilde ortaya konmasını sağlamaktadır.

BULGUVE YORUMLAR

Om Shanti Om

Yönetmen: Farah Khan

Yapımcı: Red Chillies Entertainment

Senaryo: Farah Khan, Mushtaq Shiekh

Görüntü Yönetmeni: V. Manikandan

Kurgu: Shirish Kunder

Besteci: Vishal-Shekhar, Sandeep Chowta

Süre: 167 dk.

Yapım Yılı: 2007

Oyuncular: Shah Rukh Khan, Deepika Padukone, Arjun Rampal, Shreyas Talpade, Kirron Kher, Bindu, Javed Sheikh, Satish Shah, Yuvika Chaudhary, Nitesh Pandey, Asawari Joshi

Konusu

1970'lerin Hint sinemasında figüran rollerinde oynayan Om Prakash Makhija, film yıldızı Shantipriya'ya âşiktir. Om, Shanti ile film yapımcısı Mukesh Mehra arasındaki konuşmaya kulak misafiri olur. Bu konuşmada Shanti yapımcının çocuğuna hamile olduğunu söyler ve Mukesh duyduğu haber karşısında çok sevinmiştir. Mukesh, Shanti'yi bir film stüdyosuna çağırır ve bir sürprizi olduğunu söyler. Heyecan içinde buluşmaya giden Shanti önce Mukesh'in güzel sözleriyle mutlu olur. Fakat sonra Mukesh gerçek yüzünü gösterir, Shanti ve çocuğunu istemediğini, bu sorundan kurtulması gerektiğini söyleyerek stüdyoyu ateşe verir ve Shanti'yi içeride bırakarak kapıya sağlam bir kilit vurur. Shanti'nin kurtulması imkânsız görünürken ona âşık olan saf kalpli Om Shanti'yi kurtarmak için kendini ateşe atar. Bu yangın sonucunda acı bir şekilde can veren Shanti ve Om yıllar sonra aynı bedende farklı kişiler olarak tekrar bedenlenecek ve hayatı Mukesh'e zindan etmek için ellerinden geleni yapacaklardır.

Motif Yorumlaması

Yukarıda da bahsedildiği üzere yeniden bedenlenme bir amaç uğruna gerçekleşir. Bitmemiş bir iş ve intikam film hikâyelerinde en sık rastladığımız nedenler arasındadır. Ele aldığımız 'Om Shanti Om' filminde işlenen yeniden bedenlenme motifi, ana karakterin intikam alması sebebiyle karşımıza çıkar. Filmde Om Prakash Makhija adındaki genç, sevdiği kızı kurtarmaya çalışırken ölür ve öldüğü esnada doğan bir bebeğin bedeni ile yeniden hayat bulur. Yıllar sonra çok ünlü bir film yıldızı olan Om, önceki hayatına dair işaretler gördükçe olanları hatırlar. Zaman geçtikçe intikam planları kuran Om, sevdiği kadın ve kendi ölümüne sebep olan kötü adamın acı çekmesi için elinden geleni yapar. Om'un yeniden bedenlenmesinin yanı sıra, aynı yangında hayatını kaybeden, Om'un sevdiği kadın olan Shanti de bir başkası olarak yeniden doğar. Bu iki karakter ikinci hayatlarında birlikte hareket ederek hayatlarına son veren kötü adama hak ettiği cezayı verirler. Başarıyla sonuçlanan bu intikam planının ardından, önceki hayatlarında kavuşamayan iki genç, ikinci hayatlarında kavuşma fırsatı bulurlar.

Eega

Yönetmen: S. S. Rajamouli

Yapımcı: Korrapathi Rangnata Sai, Daggubati Suresh Babu

Senaryo: S. S. Rajamouli

Görüntü Yönetmeni: K. K. Senthil Kumar

Kurgu: Kotagiri Venkateswara Rao

Besteci: M. M. Keeravani

Süre: 134 dk.

Yapım Yılı: 2012

Oyuncular: Sudeep, Nani, Samantha Ruth Prabhu, Adithya, Thagubothu Ramesh, Santhanam, Noel Sean, Srinivasa Reddy, Sivannarayana Naripeddi, Devadarshini

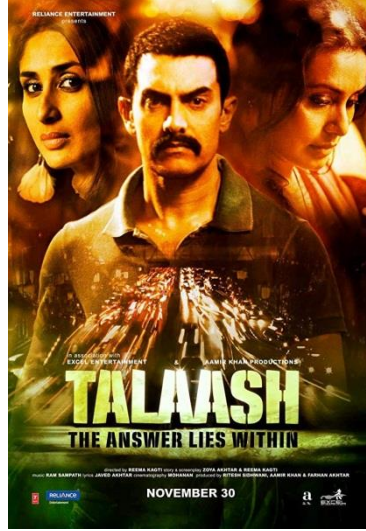
Konusu

Nani Havai fişek yapımında uzmanlaşan genç bir adamdır. Nani, bir mikro sanatçısı olan komşusu Bindu'ya âşıktır. Bindu da gün geçtikçe Nani'yi sevmeye başlar fakat bu hislerini belli etmez. Bindu üzerinde çalıştığı projesine sponsor bulmak için zengin iş adamı Sudeep ile görüşür. Sudeep Bindu'yu görür görmez ona sahip olmak istemiştir. Sudeep Bindu'ya gerekli parayı verir ve onun güvenini kazanır. Bu sırada Bindu'nun bir erkek arkadaşı olduğunu öğrenen Sudeep Nani'yi öldürmeyi planlamaktadır. Nani'nin Bindu'ya projesi için yardım ettiği sırada Sudeep Nani'yi öldürür ve Bindu'yu kaçıtır. Nani Sudeep tarafından öldürülmesinin ardından bir karasinek olarak hayata geri döner. Sudeep'i öldürmek ve Bindu'yu ondan kurtarmak amacıyla pek çok şey yapacaktır. Nani ilk olarak Bindu'ya ulaşmaya çalışmaktadır. Uzun uğraşlar sonunda bu karasineğin Nani olduğuna inanan Bindu, uzmanlığı sayesinde bir sinek olan Nani için zırh ve silah gibi birçok mikro araç gereç yapmıştır. Bindu ve bir karasinek olan Nani'nin baş başa vermesi ile olaylar gelişir.

Motif Yorumlaması

Yeniden bedenlenme motifini intikam için kullanmış olan bir başka film Eega, haksız yere öldürülen gencin bir karasinek olarak yeniden hayata gelmesini konu alır. Gencin ölümünden hemen sonra, bir karasinek gencin sevgilisinin peşinde dolaşmaya başlar. Nani'nin sevgilisi olan Bindu, bir zaman sonra bu karasineğin kendine bir şey anlatmak istediğinin farkına varır. Karasinek çeşitli hareketlerle Bindu'ya Nani olduğunu kanıtlar. Nani bir karasinek olarak hayata gelmiştir ve ölümünün bir hata değil cinayet olduğunu sevgilisine anlatır. Nani ve Bindu bir araya gelerek, bu cinayeti işleyen kötü adamın cezasını çekmesi için ellerinden geleni yapmaya karar verirler. Bindu mesleği gereği yaptığı mikro savaş aletleri ile karasinek olan Nani'ye çeşitli silahlar ve zırh yapar. Nani bu silahlar yardımıyla kendisini öldüren adamdan intikamını alır. Nani'nin yeniden bedenlenmesi ve Bindu'nun yardımıyla adalet yerini bulmuş olur.

Talaash: The Answer Lies Within

Yönetmen: Reema Kagti

Yapımcı: Ritesh Sidhwani, Aamir Khan, Farhan Akhtar

Senaryo: Reema Kagti, Zoya Akhtar

Görüntü Yönetmeni: K. U. Mohanan

Kurgu: Anand Subaya

Besteci: Ram Sampath

Süre: 139 dk.

Yapım Yılı: 2012

Oyuncular: Aamir Khan, Kareena Kapoor, Rani Mukerji, Suhaas Ahuja, Nawazuddin Siddiqui, Shernaz Patel, Rajkummar Rao, Sheeba Chaddha, Vivan Bhatena

Konusu

Polis müfettişi olan Surjan, oğlu Karen'i bir kaza sonucu kaybedince eşi ile evliliklerinde sorunlar başlar. Aynı anda Bollywood yıldızı olan Arman Kapoor bir trafik kazasında şüpheli bir şekilde yaşamını yitirince Surjan Singh bu kazanın iç yüzünü araştırmaya başlar. Bir hayat kadını olan Simran'ın polis memuru Surjan Singh'e yardımı sayesinde gizli kalmış gerçekler gün yüzüne çıkacaktır.

Motif Yorumlaması

Filmin ana karakteri Surjan bir polis müfettişi olarak karşımıza çıkar. Bir cinayet olayı üzerinde çalışan polis ekibi olayın suçlularını bulmakta zorluk çeker. Surjan cinayetin iç yüzünü aydınlatmak istemektedir. Suçluları bulmaktan kolay kolay vazgeçmek istemeyen polis memuruna bir hayat kadını olan Simran yardım etmeye başlar. Surjan ve Simran cinayetin asıl suçlularını ortaya çıkarmak için birlik olurlar. Filmin son sahnelerinde ise bu hayat kadını Simran'ın gerçek bir kişi değil bir hayalet olduğu, bir cinayet sonucu öldürüldüğü ve katillerinin cezalarını çekmediği ortaya çıkar. Simran, işlenen bu iki cinayetin adalete kavuşması amacıyla dünyadan ayrılmamıştır. Bu filmde geçen bitmemiş iş ve intikam için ölen kişinin hayata gelmesi, tam anlamıyla yeniden bedenlenme değildir. Fakat Hint sinemasında var olan "ölse de dünyayı terk etmeyen" karakterler, bitmemiş iş sebebiyle karşımıza çıktığı için bu başlığın altına koymamızda sakınca yoktur. Birbirinden farklı pek çok kullanıma sahip Bir Başkasının Bedenine Girme/ Yeniden Bedenlenme motifi en belirgin motiflerden bir tanesidir. Bahsi geçen motif, bir hikâye ya da filmde somut olarak görebileceğimiz, yorum gerektirmeyen olayların sunumudur.

Yukarıda da bahsettiğimiz üzere bu motif çoğunlukla bir intikam amacıyla kullanılmakta, bitmemiş bir işi sonlandırmak için hayata dönmeyi anlatmaktadır. İncelenen filmlerin bir sonucu olarak, bahsi geçen motifin farklı filmlerdeki kullanım amacı benzer olsa da sunum açısından en çok çeşitlilik gösteren motiflerden bir tanesi olduğu kanısına varmaktayız.

SONUÇ

Sinemanın ortaya çıkışından kısa bir süre sonra film denemelerine başlanan Hindistan'da sinema ilk günden itibaren ülke çapında büyük ilgi uyandırır. Bir tiyatro oyununun kayda alınmasıyla başlayan Hint sineması ilk olarak tiyatro sanatından yararlanır ve bu sayede kendi stilini bulur. Dans, müzik ve geleneksel içerikleriyle izleyicide hayranlık uyandıran tiyatro oyunları, teknoloji ile birleşerek daha çok kişiye ulaşır. Kısa sürede önemli bir eğlence unsuru olan sinema, Hindistan'ın farklı ve bir o kadar renkli kültürüyle bezenerek bambaşka bir endüstri haline gelir.

Ülke içerisinde var olan bu kültür farklılığına rağmen, tüm Hindistan'ın birleştiği ortak paydalar mevcuttur. Bu ortak paydalardan bazıları Hint sinemasına ilham olmuş birçok konuya yer veren masallar, destanlar ve diğer edebi eserlerdir. Birçok masalın yanı sıra özellikle Rāmāyaṇa ve Mahābhārata destanlarının Hindistan'daki yeri yadsınamayacak kadar önemlidir. Dolayısıyla bu iki büyük eser ve nice masal yıllar boyunca Hint sinemasının durmadan beslediği uçsuz bucaksız birer kaynağı haline gelir. Bahsi geçen edebi eserler sinemayı yalnızca konu bakımından değil, karakter ve tipler bakımından da etkiler ve zenginleştirir. Bu nedenle Hint sinemasını Hint edebiyatından ayrı düşünmek mümkün değildir.

Araştırmamızın ana kaynağı olan Kathāsaritsāgara, Hint edebiyatının en önemli masal derlemelerinden biridir. Günümüze Samedava tarafından yeniden aktarılan bu eser Hint sinemasının ilham kaynağı olmuştur. Özellikle burada yer alan motifler günümüzde Hint sineması tarafından kullanılmaya devam etmektedir.

Çalışmamızda ele aldığımız bir başkasının bedenine girme/yeniden bedenlenme motifinin etkilediği üç filmi incelememiz sonucunda edebi motiflerin Hint sinemasında ne denli etkili olduğunu gördük. Ele aldığımız üç filmin bir başka ortak noktası da meydana gelen “Yeniden Bedenlenme” olayının bir intikam uğruna gerçekleşmiş olmasıdır. Gerek Om Shanti Om gerekse Eega filminde yeni bir bedene bürünüp tekrar hayata gelen masum kişiler, kendileri ve sevdiklerine haksızlık yapan kötü karakterlerle savaşmayı amaç edinmişlerdir. Talaash filminde ise bu motif farklı bir biçimde işlenmiştir. Bu kez yeni bir bedene bürünüp tekrar hayata gelen ruh değil, dünyadan hiç ayrılmamış, bitmemiş işi dolayısıyla huzura kavuşmamış ruhun, bir polis memuruna yardım ettiği ve kendi cinayetini aydınlattığına şahit olmaktayız.

Her bir filmde farklı işlenen motifler, esas hikâyelerin yapıtaşları gibidirler. Bir başka deyişle, edebiyat eserlerinde işlenmiş olan bu motifler sinema filmleri için birer bağ görevi görür ve esas hikâyeyi ayakta tutan küçük düğümler olarak düşünülür. Yine ele aldığımız filmleri incelediğimizde, bir hikâyenin bir motife değil aynı anda birden çok motife sahip olabildiğini, hatta bu motiflerin çoğu zaman hikâyeyi birleştiren unsurlar olduğunu tespit ettik. Sonuç itibarıyla motif olarak adlandırdığımız bu küçük parçalar Hint sinemasının birçok eserinde sıklıkla kullanılmakta ve esas konuyu zenginleştirmektedir. İlk etapta kolayca anlaşılabilen bu motiflerin sinemaya nasıl uygulandığını bir kez anladığımızda, hikâye içinde geçen motifleri seçmek oldukça kolay hale gelecektir.

KAYNAKÇA

- Barnett, L. D. (1906). *M.A-D. Litt, Hinduism*. London: Archibad Constable.
- Binark M. F. ve Güngör, N. (1993). TV ve basında haberler: karşılaştırmalı içerik çözümlemesi. *Amme İdaresi Dergisi*. 6 (3).
- Chandrasekharan, K., Cantiracēkaraṇ, K. and Sastrı, S. (1951). Sanskrit literature, Internet. Book House, California.
- Constance, A. and Ryan, D. (2007). *Encyclopedia of Hinduism*, The Rosen Publishing Group, USA.
- Dandekar, R. N. (1946). Indian (Epic) Literature, *The Encyclopedia of Literature*, Ed. Joseph T. Shipley, The Ferris Printing Company. I, New York.
- Das, S. K. (2005). *A History of Indian Literature 500-1399*, Sahitya Akademi, Delhi.
- Hiltebeitel, A. (2005). “Mahābhārata”, *Encyclopedia of Religion*, Ed. Lindsay Jones, Thomson Gale Press, Vol. VIII, USA.
- HOPKINS, E. W. (1916). “Mahābhārata”, *The Encyclopedia of Religion and Ethics*, Ed. James Hastings, Charles Scribner’s Sons, Vol. VIII, Edinburg.
- JARSW, E. H. R.(2005). “Purāṇas”, *Encyclopedia of Religion*, Ed. Lindsay Jones, Thomson Gale, Vol. XI, USA.
- Kaya, K. (2003). *Okyanusun kıyısında*. Ankara: İmge Kitabevi,
- Kaya, K. (2002). *Hint destanları*. Ankara: İmge Kitapevi.
- Kaya, K. (2001). *Hint-Türk-Avrupa Masalları*, İmge Kitabevi, Ankara.
- Kaya, K. (2016). *Hint Masalları*, İmge Kitabevi, Ankara.
- Keith, A. B. (1996). *A History of Sanskrit Literature*, Motilal Banarsidass Publishers Private Limited, Delhi.
- Klostermaier, K. (2003). *A Concise Encyclopedia of Hinduism*, Oneworld Publications, England.
- Lochtefeld, J. G. (2001). *The Illustrated Encyclopedia of Hinduism*, The Rosen Publishing Group, Vol. I, New York.
- Lochtefeld, J. G. (2002). *The Illustrated Encyclopedia of Hinduism*, The Rosen Publishing Group, Vol. II, New York.
- Macdonell, A. A. (2005). *A History of Sanskrit literature*. New York.: Cosimo.

Sakaoğlu, S. ve Karadavut, Z. (2013). *Halk masalları*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Satyendra, K. (2000). *Dictionary of Hindu literature*. Delhi: Ivy Publishing House.

Somadeva, (2011). *Kathāsaritsāgara*, (Çev. Korhan, K.). İstanbul.: İş Bankası Kültür Yayınları,

Winternitz, M. (1927). *A History of Indian Literature*, University of Calcutta, Vol. I, Calcutta.

Willams, M. (1964). *A Sanskrit-English dictionary*. London: The Clarendon Press.